

УДК.658.3

М. О. Устенко,

аспірант, Українська державна академія залізничного транспорту, м. Харків

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ СТВОРЕННЯ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОГО ЦЕНТРУ РЕГІОНУ

У статті розглянуто щодо створення транспортно-логістичного центру регіону на засадах формування партнерських відносин між виробниками та споживачами продукції за допомогою гнучкої системи взаємодії різних видів транспорту обґрунтовано його склад та визначено етапи створення транспортно-логістичного центру регіону.

In the article it is considered in relation to creation of transport-logistic center of region on principles of forming of partner relation between producers and consumers of products by means of the flexible system of cooperation of different types of transport, his composition is reasonable and the stages of creation of transport-logistic center of region are certain.

Ключові слова: логістика, транспортно-логістична система, транспортно-логістичний центр регіону, партнерські відносини, логістичні послуги.

Keywords: logistic, transport-logistic system, transport-logistic center of region, partner relations, logistic services.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Рівень розвитку транспортного комплексу виступає одним з головних чинників залежності якості й оперативності доставки вантажів від виробника до споживача. Тому останнім часом з метою забезпечення якісного обслуговування вантажовідправників і вантажоотримувачів здебільшого використовується логістичний підхід до організації перевізного процесу.

На регіональному рівні все більше уваги приділяється підвищенню ефективності транспортного обслуговування через безпосередній розвиток регіональної транспортно-логістичної системи, функціонування якої забезпечує надання повного комплексу транспортних послуг, включаючи мультимодальні перевезення, розробку логістичних схем перевезення вантажів, страхування, забезпечення безпеки перевезень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Суттєвий вклад у вирішенні проблем розвитку транспортних систем та логістики внесли ряд як вітчизняних, так і зарубіжних вчених. Серед них слід виділити роботи В. Л. Диканя, Ю. В. Соболева, І. М. Писаревського, О. Г. Дейнеки, Л. О. Позднякової [4], В. Г. Галабурди, В. А. Персіанова, А. А. Тимошина [2], П. Ф. Горбачова, І. А. Дмитрієва [3], В. И. Сергеева [8], Дж. Р. Стока, Д. М. Ламберта [9], Д. Уотерса [11], Е. В. Шабарової [12] та багатьох інших.

Регіональні аспекти формування транспортно-логістичних систем розглядаються у роботах Е. А. Сафронова [7], А. М. Котлубая [5], В. В. Багинова А. И. Николаєвої [1], О. М. Полякової [6], М. Л. Тараканова [10] та інших вчених.

У наведених роботах пропонуються варіанти створення різних транспортно-логістичних та логістичних центрів на регіональному рівні з прив'язкою до конкретного виду транспорту як базового.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Не дивлячись на значну кількість праць, присвячених вирішенню проблем формування, функціонування та розвитку діяльності транспортно-логістичних центрів регіону, на нашу думку, питання щодо розробки й організації діяльності транспортно-логістичного центру регіону на засадах партнерської взаємодії різних видів транспорту є недостатньо пропрацьованими.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є теоретичне обґрунтування створення транспортно-логістичного центру регіону спрямованого на формування партнерських відносин між виробниками та споживачами продукції за допомогою гнучкої системи взаємодії різних видів транспорту.

Вклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Розвиток транспортно-логістичної системи регіону виступає одним з важливіших факторів підвищення його конкурентоспроможності в перспективі. При цьому наявність таких елементів, як вигідне географічне положення, розвинута інфраструктура, функціонування транспортних підприємств, забезпеченість великими складськими приміщеннями і т.д. створює умови для формування транспортно-логістичного центру регіону.

Стратегічною метою функціонування транспортно-логістичного центру регіону виступає забезпечення взаємодії всіх учасників транспортного (перевізного) процесу з метою надання споживачам комплексних послуг по перевезенням та досягнення цілісного розвитку транспортно-логістичної інфраструктури регіону.

На нашу думку, виконання поставленої стратегічної мети функціонування транспортно-логістичного центру регіону обумовлюється його функціональним складом. Так, до складу транспортно-логістичного центру регіону повинні входити:

- транспортна компанія, що безпосередньо виконуватиме перевезення вантажів;

- логістична компанія, діяльність якої у рамках центру буде спрямована на забезпечення надання послуг з організації перевезень, складського обслуговування виконання навантажувально-розвантажувальних робіт, тощо;

- ремонтно-сервісне підприємство, що забезпечуватиме технічне обслуговування та ремонт рухомого складу транспорту у повному обсязі та з необхідним рівнем якості;

- експедиторська компанія, яка у рамках центру надаватиме послуги з документального оформлення та митного супроводження перевезень, забезпечення збереження вантажів у процесі виконання перевезень;

- страхова компанія, що забезпечуватиме страховий захист матеріальних інтересів вантажовідправників і вантажоотримувачів у вигляді повного чи часткового відшкодування заподіяної в процесі перевезення вантажів шкоди.

Розвиток транспортно-логістичного центру регіону спрямований на формування партнерських відносин між виробниками та споживачами продукції з допомогою гнучкої системи взаємодії різних видів транспорту (рис. 1).

Рис. 1. Напрямки формування партнерських відносин у транспортно-логістичному центрі регіону

На сучасному етапі розвитку транспортно-економічних відносин основними завданнями створення транспортно-логістичного центру регіону виступають:

- входження регіону в систему євразійських транспортних зв'язків через розвиток транзитних перевезень мережею міжнародних транспортних коридорів;
- забезпечення промислових підприємств регіону якісними транспортними послугами у необхідному обсязі;
- забезпечення малого і середнього бізнесу регіону якісним транспортно-логістичним сервісом.

З метою організації ефективного транспортно-логістичного обслуговування вантажних перевезень на основі взаємодії різних видів транспорту; впровадженні сучасних транспортних, логістичних і інформаційних технологій з організації перевізного процесу; залучення міжнародних транспортних потоків; розвитку зовнішньоторговельних і міжрегіональних зв'язків; підвищення конкурентоспроможності українських транспортно-логістичних підприємств на ринку транспортно-логістичних послуг та виходячи з його функціонального складу транспортно-логістичний центр регіону повинен мати структуру, що наведено на рис. 2.

Кожна з функціональних складових транспортно-логістичного центру регіону у свою чергу матиме певні організаційні складові, що відповідатимуть зміст покладених на неї функцій.

Так, на нашу думку, транспортній компанії слід підпорядкувати відділи вантажного транспорту й обслуговуючих транспортних засобів.

Логістична компанія у своєму складі матиме мультимодальний відділ складського зберігання та вантажообробки, мультимодальні термінали з під'їзними авто- та залізничними шляхами, логістичний відділ, консалтингово-аналітичний відділ, відділ з підготовки та перепідготовки персоналу та відділ оптово-роздрібної торгівлі.

Ремонтно-сервісному підприємству підпорядковуватимуться відділ технічного обслуговування рухомого складу транспорту, пункт обміну та ремонту всіх видів контейнерів, служби виробничо-технологічного і технічного обслуговування.

До складу експедиторської компанії входять інформаційний відділ, відділ митного оформлення та контролю, відділ охорони, транспортно-експедиційний відділ, служба реклами та маркетингу.

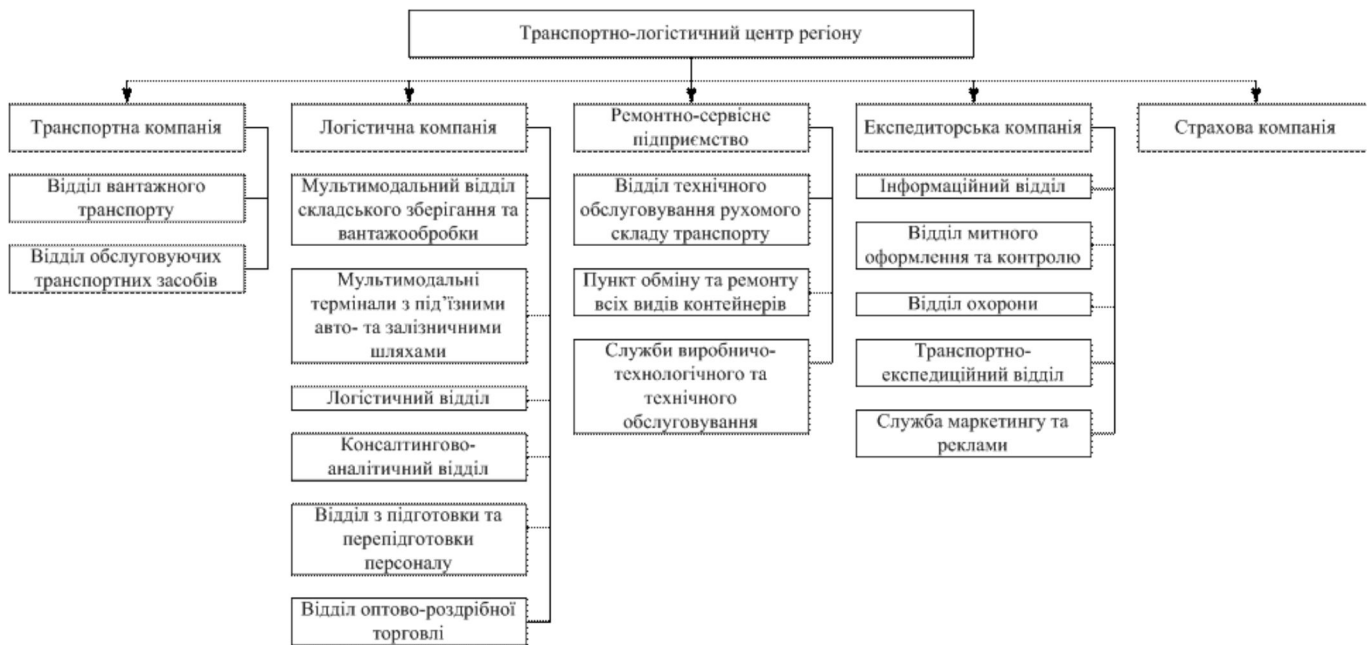

Рис. 2. Розширена функціонально-організаційна структура транспортно-логістичного центру регіону

У загальному вигляді роботу транспортно-логістичного центру регіону можна представити у вигляді схеми (рис. 3).

Рис. 3. Процес реалізації діяльності транспортно-логістичного центру регіону

Виходячи з функціонально-організаційної структури та з метою забезпечення оптимальності здійснення перевізного процесу, а отже й ефективності обслуговування вантажовідправників і вантажоотримувачів регіону, формування транспортно-логістичного центру регіону доцільно, на нашу думку, здійснювати з наступними етапами.

1. Визначення внутрішніх і зовнішніх параметрів роботи центру з точки зору цільових, ресурсних, науково-технічних та інших обмежень.
2. Формулювання мети та завдань роботи центру з урахуванням особливостей регіону його розміщення, потенціалу виробничих галузей регіону та його значення єдиній макрологістичній системі держави.
3. Визначення споживацьких уподобань підприємств різних галузей, що розташовані у регіоні, на засадах маркетингового аналізу конкурентних переваг с метов виявлення необхідних робіт і послуг, перспективних напрямків розвитку надаваних послуг, уточнення особливих вимог окремих вантажовідправників вантажоотримувачів.
4. Формування складу та структури транспортно-логістичного центру у відповідності до забезпечення ефективного задоволення виникаючих потреб у здійсненні перевезень та системи взаємодії різних елементів регіону між собою.
5. Розробка програмних заходів, спрямованих на досягнення поставленої мети та реалізацію визначених задач, обґрунтування необхідних витрат, визначення термінів виконання програми формування транспортно-логістичного центру регіону та механізмів її здійснення.
6. Організація управління реалізацією програми створення транспортно-логістичного центру регіону та контроль її виконання.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Формування транспортно-логістичного центру регіону забезпечит комплексне обслуговування вантажовідправників і вантажоотримувачів з наданням повного набору логістичних послуг: навантаження-розвантаження вантажі комплексна партія вантажів; сортування, обробка та відправка вантажів різними партіями; митне супроводження й інформаційне забезпечення перевезень як у межах регіону, так і внутрішньодержавному чи міжнародному сполученнях.

Література:

1. Багинова В. В. Перспективные направления развития региональной транспортно-логистической системы [Текст] / В. В. Багинова, А. И. Николаева // Вісник СХУ ім. В. Даля. – 2010. – №5(147). – Частина 2. – С. 223-226.
2. Галабурда В. Г. Единая транспортная система: учебник для вузов [Текст] / В. Г. Галабурда, В. А. Персианов, А. А. Тимошин [и др.]; Под ред. В. Г. Галабурды. – М.: Транспорт, 2001. – 303 с.
3. Горбачев П. Ф. Основы теории транспортных систем: учебное пособие [Текст] / П. Ф. Горбачев, И. А. Дмитриев. – Х.: Издательство ХНАДУ, 2002. – 202 с.
4. Єдина транспортна система: навчальний посібник [Текст] / [Соболев Ю. В., Дикань В. Л., Дейнека О. Г., Писаревський І. М., Позднякова Л. О.]. – Харків ООО «Олант», 2002. – 288 с.
5. Котлубай А. М. Особенности формирования современных логистических центров как основа развития транспортной стратегии [Текст] / А. М. Котлубай Р. Ахмад // Бизнес-Информ. – 2010. – №11. – С. 7-9.
6. Полякова О. М. Методологічні основи формування і розвитку мережі регіональних логістичних центрів в Україні [Текст] / О. М. Полякова // Вісник економік транспорту і промисловості. – 2010. – №30. – С. 28-33.
7. Сафронов Э. А. Транспортные системы городов и регионов: учебное пособие [Текст] / Э. А. Сафронов. – М.: Издательство АСВ, 2005. – 272 с.
8. Сергеев В. И. Корпоративная логистика. 300 ответов на вопросы профессионалов [Текст] / Под общ. и научн. редакцией проф. В. И. Сергеева. – М.: ИНФРА-М 2005. – 976 с.
9. Сток Дж. Р. Стратегическое управление логистикой [Текст] / Дж. Р. Сток, Д. М. Ламберт; пер. с англ. – [4-е изд.]. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 797 с.
10. Тараканов М. Л. Принципи формування регіональних логістичних комплексів [Текст] / М. Л. Тараканов // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – Вип. 1(44). – С. 122-128.
11. Уотерс Д. Логистика. Управление цепью поставок [Текст] / Д. Уотерс; пер. с англ. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 503 с.
12. Шабарова Е. В. Концепция формирования транспортно-логистических центров [Текст] / Е. В. Шабарова // Вестник ИНЖЭКОНа. – 2004. – №4(5). – С. 170-182.

Стаття надійшла до редакції 22.11. 2012 р.

ТОВ "ДКС Центр"